

Vergaderjaar 2009–2010

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 284

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 juli 2010

Hierbij doe ik u toekomen het verslag van de Transportraad van 24 juni 2010.

De volgende Transportraad zal plaatsvinden op 15 oktober 2010. Een informele Transportraad staat gepland voor 15–16 september 2010.

Verslag Transportraad 24 juni 2010

De Transportraad ging formeel akkoord met de tweede fase luchtvaart-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten. De overeenkomst is tijdens de Transportraad ondertekend door de Europese Commissie, de lidstaten en de Verenigde Staten. Alhoewel niet op alle punten overeenstemming kon worden bereikt (zoals de door de EU gewenste verruiming van de mogelijkheid tot investeren in Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen) is het resultaat van de tweede fase onderhandelingen van grote politieke en economische waarde. Zo zijn er onder meer afspraken gemaakt over verdere verruiming van de commerciële mogelijkheden, versterking van de samenwerking (bijvoorbeeld op het gebied van milieu, veiligheid en wederzijdse erkenning van vliegvergunningen) en de rol van het Joint Committee. Daarbij zijn de resultaten van de eerste fase onderhandelingen zeker gesteld. Het uitblijven van overeenstemming over de tweede fase had kunnen leiden tot het opschorten van afspraken uit de eerste fase overeenkomst, met alle negatieve (economische) gevolgen van dien.

De Commissie gaf een overzicht van de acties die in gang gezet zijn naar aanleiding van het sluiten van het luchtruim door de uitbarsting van de Eyjafjallajökull. Onder meer de volgende acties werden benoemd:

- EASA (Europees agentschap voor luchtvaartveiligheid) heeft aanbevelingen gedaan met betrekking tot vliegen in gebieden met verhoogde asconcentraties.
- Gewerkt wordt aan bindende grenswaarden voor vliegtuigmotoren.

- De implementatie van de Single European Sky wordt versneld, onder meer door het aanwijzen van een FAB-coördinator en het benoemen van een European Network manager.
- Er is een crisiscel opgericht waarin onder meer de Europese Commissie, Eurocontrol, de vulkaanadviescentra (VAAC) en EASA zitting hebben. Deze crisiscel wordt actief bij acute dreiging.
- Op het gebied van de passagiersrechten benadrukte de Commissie dat de huidige verordening dient te worden gerespecteerd en uniform moet worden toegepast.

De lidstaten riepen de Commissie op om de ingeslagen weg verder te gaan. Ik heb aangegeven dat juist bij dit soort crisissituaties als na de vulkaanuitbarsting op IJsland het van belang is om te laten zien dat we in Europa samen in staat zijn om slagvaardig en doortastend op te treden. Er is behoefte aan duidelijke, geharmoniseerde procedures, waarbij op een meer flexibele en gecoördineerde wijze gehandeld kan worden, zeker wanneer zich in de toekomst een vergelijkbare situatie in ons luchtruim zou voordoen. De urgentie van één Europees luchtruim is daarbij duidelijk. Ik ben dan ook groot voorstander van versnelde implementatie van de Single European Sky, onder meer door het benoemen van een FAB-coördinator. Ook de initiatieven om op EU-niveau te komen tot eenduidige afspraken over grenswaarden voor vliegtuigmotoren en de verbetering van methoden en technieken met betrekking tot vulkaanavaries juich ik van harte toe.

Tijdens de extra Transportraad van 4 mei jl. is gesproken over het verstrekken van financiële compensatie. Ik heb de Commissie toen gevraagd om daarvoor ook naar Europese middelen te kijken. Uit een analyse van de Commissie blijkt echter dat Europese fondsen (zoals het EU Solidariteitsfonds en het Regionaal Ontwikkelingsfonds) geen oplossing bieden. Ik heb Commissaris Kallas dan ook opgeroepen om, gezien de grote schade die de luchtvaartsector heeft geleden, naast financiële compensatie ook andere opties te onderzoeken, zoals (administratieve) lastenverlichting en maatregelen om de concurrentiepositie van de Europese luchtvaartsector te versterken. Een groot aantal lidstaten deelde deze lijn.

Tenslotte heb ik aangegeven de Commissie volledig te steunen in haar streven naar een uniforme toepassing en uniforme handhaving van de passagiersrechten in de lidstaten. Dit biedt optimale duidelijkheid voor zowel de consument als de luchtvaartmaatschappij. Ik ben daarbij van mening dat de ervaringen van de afgelopen maanden ons in elk geval ertoe verplichten om de huidige verordening nog eens kritisch onder de loep te nemen om te bezien of in de huidige bepalingen voldoende rekening wordt gehouden met uitzonderlijke situaties zoals we die als gevolg van de aswolk hebben meegemaakt. Optimale bescherming van de rechten van de passagiers staat hierbij echter buiten kijf.

De Raadsconclusies over het actieplan stedelijke mobiliteit werden zonder verdere discussie aangenomen. In de Raadsconclusies wordt het actieplan verwelkomd, maar wordt tevens het belang van subsidiariteit benadrukt. Eventuele maatregelen mogen geen afbreuk doen aan de eigen verantwoordelijkheid die nationale, regionale en lokale overheden hebben op het gebied van stedelijk vervoer. Stedelijke mobiliteit is immers maatwerk. Wel wordt onderstreept dat een ambitieuze Europese innovatieagenda kan bijdragen aan efficiënter, veiliger en schoner vervoer (bijvoorbeeld door de ontwikkeling van alternatieve brandstoffen en ITS-toepassingen). Ook wordt de Europese Commissie opgeroepen om met maatregelen te komen op het gebied van bronbeleid.

Een debat heeft plaatsgevonden over de Europa 2020-strategie. De Europa 2020-strategie is de nieuwe lange termijnstrategie van de Europese Unie en is de opvolger van de Lissabonstrategie. Kern van de strategie is dat de komende tien jaar de EU in het teken moet staan van slimme en duurzame economische groei, waar alle EU-burgers van kunnen profiteren. Tijdens de Transportraad heeft een debat plaatsgevonden over de rol van transport in het realiseren van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie. Lidstaten benadrukten daarbij onder meer het belang van het opheffen van bestaande knelpunten in de interne markt, de bijdrage die het vervoer kan leveren aan zowel de economische groei als aan de Europese klimaatdoelstellingen en de relatie met het toekomstige Witboek vervoer. Veel lidstaten (met name een aantal «nieuwe» toetreders) wezen op het belang van de verdere ontwikkeling van de infrastructuur om de cohesie binnen de EU te versterken.

Ik heb aangegeven dat ik verheugd ben dat deze Europa 2020-strategie zo ondubbelzinnig het belang van de transport erkent. Een sector die meer dan 6% van de Europese economie uitmaakt (en een veelvoud daarvan indirect ondersteunt) moet ook bijdragen aan duurzame groei en banen. En een sector die een kwart van de CO₂-emissies voor zijn rekening neemt moet ook bijdragen aan de klimaat- en energiedoelen. Ik heb Commissaris Kallas uitgenodigd om dit eind 2010 duidelijk uit te werken in het nieuwe Witboek Vervoer.

Tijdens de lunch is gesproken over de zetel van de Galileo Supervisory Authority (GSA), waarvoor ook Noordwijk kandidaat is. Ik heb nogmaals aangegeven dat Nederland de kandidatuur van Noordwijk handhaaft.

Onder agendapunt «diversen» meldde de Commissie dat – na verwerping door het Europees Parlement – het voorstel om zelfstandige beroep-schauffeurs niet onder de 48-urige werkweek te brengen, zal worden ingetrokken. Dit betekent dat de zelfstandigen onder richtlijn 2002/15/EG komen te vallen. Een aantal landen, waaronder Nederland, heeft tijdens de Transportraad nogmaals gepleit voor het op tafel houden van het voorstel en verder te onderhandelen met het Europees Parlement. Commissaris Kallas gaf echter aan niet in te zien waar mogelijk een compromis met het Europees Parlement gevonden zou kunnen worden.

Onder hetzelfde agendapunt lichtte de Commissie ook kort de mededeling over security scanners toe. Ik heb deze mededeling verwelkomd en aangedrongen op spoedige Europese wetgeving waardoor de security scan als primair screeningsmiddel ingezet kan gaan worden. U ontvangt zo spoedig mogelijk een eerste Nederlandse standpuntbepaling (BNC-fiche) over de mededeling van de Commissie.

De minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings